

OBSAH

PREDSLOV	7
 I. ČASŤ MIKROEKONOMICKÁ TEÓRIA SPOTREBITEĽA	
1 ÚVOD DO MIKROEKONÓMIE	11
1.1 Mikroekonómia	11
1.2 Mikroekonómia verzus makroekonómia	15
1.3 Ekonomická vzácnosť a racionálna voľba	17
1.3.1 Zákon vzácnosti	18
1.3.2 Racionálne rozhodovania.	19
1.4 Koordinácia ekonomických činností.	22
1.4.1 Trhový mechanizmus a trh	24
1.4.2 Trhové subjekty.	29
1.5 Základné metódy a nástroje mikroekonomickej analýzy	31
2 ÚŽITOK, UŽITOČNOSŤ STATKOV A PREFERENCIE SPOTREBITEĽA	42
2.1 Úžitok, užitočnosť a teória hraničného úžitku	42
2.2 Meranie úžitku v ekonomickej teórii	47
2.3 Indiferenčné krivky	53
2.3.1 Vlastnosti indiferenčných kriviek.	54
2.3.2 Špeciálne tvary indiferenčných kriviek.	60
3 ROVNOVÁHA SPOTREBITEĽA	67
3.1 Rozpočtová priamka	67
3.1.1 Posuny rozpočtovej priamky	69
3.2 Rovnováha spotrebiteľa	70
3.2.1 Rovnováha spotrebiteľa a špeciálne tvary indiferenčných kriviek	74
3.3 Aplikácia modelu racionálnej voľby	77
3.3.1 Model racionálnej voľby spotrebiteľa s časovou preferenciou	77
3.3.2 Model racionálnej voľby a zmena úrokovej miery	84
3.3.3 Model racionálnej voľby a peňažná podpora	86
4 FORMOVANIE DOPYTU	90
4.1 Individuálny dopyt	90
4.2 Zmena dopytu	92
4.2.1 Vplyv dôchodku na dopyt.	94
4.2.2 Vplyv ceny statku na dopyt.	99
4.2.3 Vplyv ceny ostatných statkov na dopyt	108
4.3 Elasticita dopytu	109
4.3.1 Cenová elasticita dopytu	110
4.3.2 Krížová elasticita dopytu	117
4.3.3 Dôchodková elasticita dopytu	118
4.4 Trhový dopyt	120

5	ROZHODOVANIE V PODMIENKACH RIZIKA	123
5.1	Riziko a neistota	123
5.2	Očakávaný výsledok (výnos)	124
5.3	Očakávaný úžitok a odmietanie rizika	125
5.3.1	Odvodenie funkcie úžitku	126
5.3.2	Vzťah k riziku a spravodlivá hra	127
5.4	Grafické vyjadrenie problému optimálneho rozhodovania v podmienkach rizika	131
5.4.1	Priamka istoty a priamka rovnakého očakávaného výnosu	131
5.4.2	Indiferenčné krivky v podmienkach rizika	132
5.5	Znižovanie rizika	134
5.5.1	Poistenie proti riziku	135
5.5.2	Rozhodnutie o poistení s využitím indiferenčných kriviek	138
5.6	Rozhodovanie v podmienkach neistoty	139

II. ČASŤ MIKROEKONOMICKÁ TEÓRIA FIRMY

6	FIRMA	145
6.1	Teória firmy	145
6.2	Podstata firmy a príčiny jej vzniku	150
6.3	Úloha firmy a formy jej podnikania	155
6.4	Cieľ firmy	156
7	TEÓRIA VÝROBY	162
7.1	Výrobné faktory a voľba technológie	162
7.2	Produkčné funkcie	163
7.3	Krátkodobé produkčné funkcie	165
7.4	Dlhodobé produkčné funkcie	168
8	NÁKLADY FIRMY	181
8.1	Náklady	181
8.2	Náklady v krátkom období	182
8.3	Náklady v dlhom období	186
8.4	Porovnanie nákladov krátkeho a dlhého obdobia	189
9	DOKONALÁ KONKURENCIA A ROZHODOVANIE FIRMY	193
9.1	Dokonale konkurenčný trh a dokonalá konkurencia	194
9.2	Rozhodovanie firmy o outpute v krátkom období	197
9.2.1	Zisk a strata firmy	199
9.2.2	Individuálna ponuka a trhovú ponuku v krátkom období	201
9.3	Rozhodovanie firmy o outpute v dlhom období	203
9.4	Rovnováha na trhu dokonalej konkurencie	205
9.4.1	Rovnováha v krátkom období	207
9.4.2	Rovnováha v dlhom období	208
10	ROZHODOVANIE FIRMY V PODMIENKACH NEDOKONALEJ KONKURENCIE	215
10.1	Nedokonalá konkurencia	215
10.2	Monopol	221

10.2.1	Hlavné príčiny vzniku monopolu	221
10.2.2	Cena a zisk monopolu	224
10.2.3	Cenová diskriminácia	231
10.2.4	Negatívne dôsledky monopolu	237
10.3	Oligopol	242
10.3.1	Cena a zisk v podmienkach oligopolu	244
10.4	Monopolistická konkurencia	252
10.4.1	Cena a zisk firmy monopolistickej konkurencie	253

III. ČASŤ TRH VÝROBNÝCH FAKTOROV

11	VÝROBNÉ FAKTORY	263
11.1	Všeobecná analýza trhu výrobných faktorov	263
11.2	Dopyt firmy po výrobných faktoroch	266
11.2.1	Hraničný produkt	267
11.2.2	Príjem z hraničného produktu	269
11.2.3	Príjem z priemerného produktu	270
11.2.4	Hraničné náklady na výrobný faktor	271
11.2.5	Priemerné náklady na výrobný faktor	273
11.3	Ceny výrobných faktorov	274
11.4	Rozhodovanie firmy na trhu výrobných faktorov	275
11.4.1	Optimálne množstvo výrobných faktorov	276
12	TRH PRÁCE	280
12.1	Dopyt na dokonale konkurenčnom trhu práce	280
12.1.1	Krátkodobý dopyt po práci	280
12.2	Dlhodobá krivka dopytu po práci	283
12.2.1	Substitučný a produkčný efekt	284
12.2.2	Elasticita dopytu po práci	285
12.3	Ponuka práce	286
12.4	Trh práce v podmienkach nedokonalkej konkurencie	290
12.4.1	Optimálne množstvo práce v krátkom období	291
12.4.2	Optimálne množstvo práce v dlhom období	291
12.4.3	Monopson	292
12.4.4	Bilaterálny monopol	293
12.4.5	Trhové nedokonalosti na strane ponuky práce – vplyv odborov	293
13	TRH KAPITÁLU	296
13.1	Definícia kapitálu	297
13.2	Akumulácia kapitálu – rozhodovanie o spotrebe	298
13.2.1	Miera výnosu	300
13.3	Investičné rozhodovanie	301
13.3.1	Investičné rozhodovanie pri neexistencii kapitálového trhu	302
13.3.2	Investičné rozhodovanie a kapitálový trh	304
13.3.3	Kritériá investičného rozhodovania	306
13.3.4	Hodnota kapitálu pri investičnom rozhodovaní	307
13.4	Reálna a nominálna úroková miera	310

IV. ČASŤ VŠEOBECNÁ ROVNOVÁHA A EFEKTÍVNOSŤ

14 VŠEOBECNÁ ROVNOVÁHA	317
14.1 Predpoklady modelu všeobecnej rovnováhy	317
14.2 Efektívnosť vo výrobe – substitúcia výrobných faktorov a transformácia produkcie	318
14.2.1 Optimálny (efektívny) výber vstupov jednou firmou	319
14.2.2 Optimálne (efektívne) rozdelenie výrobných faktorov medzi dve firmy	325
14.2.3 Voľba štruktúry produktu	328
14.3 Efektívne rozdeľovania statkov – efektívnosť výmeny (spotreby)	329
14.3.1 Ceny statkov verzus efektivita v spotrebe	331
14.4 Efektívna kombinácia statkov	332
14.5 Dosiahnutie celkovej rovnováhy	333
14.5.1 Cenový systém verzus výrobnú-spotrebnú efektívnosť	334
14.6 Efektívnosť a spravodlivosť	338
14.6.1 Teória spoločenského blahobytu	338
14.6.2 Konflikt medzi efektívnosťou a spravodlivosťou	340
15 ZLYHANIE TRHU A MIKROEKONOMICKÁ POLITIKA ŠTÁTU	345
15.1 Príčiny trhového zlyhania	345
15.1.1 Nedokonalá konkurencia – monopolná sila	346
15.1.2 Externality	348
15.1.3 Verejné statky	354
15.1.4 Asymetria informácií	358
15.2 Mikroekonomická politika štátu	360
15.2.1 Eliminácia trhových zlyhaní	362
15.2.2 Prerozdeľovanie príjmov	368
15.3 Zlyhania štátu	370
TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK	375
MENNÝ REGISTER	383
VECNÝ REGISTER	384
LITERATÚRA	389